

**การพัฒนาการฝึกอบรมออนไลน์ เรื่องอุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสาเพื่อส่งเสริม
จิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ**
Online Training on the Topic of Military Ideology and Volunteerism to Promote
Professional Military Conscience in the Headquarters of the National Defence
Studies Institute

บทความวิจัย

ทิพย์ธัญญา หิรัญฤทธิ¹ และ สุตติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล²

Thipthanyar Hiranlit and Sutithep Siripipattanakul

สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10900¹⁻²

Education Technology and Communications, Kasetsart University, Bangkok, Thailand 10900

E-mail: thipthanyar.h@ku.th¹ and E-mail: fedustt@ku.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบฝึกอบรมออนไลน์ให้มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับข้าราชการทหาร
สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมออนไลน์
3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมกับคะแนนการประเมินตนเองด้านความตระหนัก
ความเป็นทหารอาชีพ และคะแนนการประเมินทัศนคติต่อจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจ
ที่มีต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึก
ความเป็นทหารอาชีพที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับ
กลุ่มตัวอย่างได้ 2) การเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลัง การฝึกอบรมผ่านระบบฝึกอบรมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนน
หลังการทดลอง ($\bar{x}$ = 28.83, SD = 0.83) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{x}$ = 16.20, SD = 2.94)

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Student of Master of Education Program in Educational Communications and Technology, Kasetsart University

² รศ. ดร., อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยหลักสูตร สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Assoc. Prof. Dr., Advisor of Master of Education Program in Educational Communications and Technology,
Kasetsart University

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) คะแนนการทดสอบหลังการฝึกอบรม คะแนนการประเมินทัศนคติต่อจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา มีความสัมพันธ์กันซึ่งมีค่า $r = 0.46$ และมีค่า $t = 0.000$ แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ รองลงมา คือ คะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมกับคะแนนการวัดความตระหนักความเป็นทหารอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีค่า $r = 0.27$ ค่า $t = 0.000$ และคะแนนที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ คะแนนการวัดความตระหนักความเป็นทหารอาชีพกับคะแนนการประเมินทัศนคติต่อจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา ซึ่งมีค่า $r = 0.31$ ค่า $t = 0.000$ และ 4) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจโดยรวมต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่องอุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ระบบฝึกอบรมออนไลน์, อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา, จิตสำนึกความเป็นทหาร

Abstract

The objectives of this research are 1) to develop an online training system to be appropriate for military personnel under the Headquarters of the National Defence Studies Institute Headquarters; 2) to compare training achievement which is done online; 3) to study the correlation of post-test scores and professional military awareness Self-assessment scores and scores of attitude assessment on professional military conscience and volunteerism of military personnel affiliated with the National Defense Studies Institute Headquarters; and 4) to study the satisfaction towards online training system.

The results shown that 1) the online training system on military ideology and volunteerism to promote professional military conscience that the researchers developed at showed that high level and can be used to teach the sample group; 2) the comparison of academic achievement with the pre-test scores of the sample group shows that the post-research average score ($\bar{x} = 28.83$, $SD = 0.83$) higher than that of the pre-research ($\bar{x} = 16.20$, $SD = 2.94$) with statistical significant at 0.01; 3) the post-test scores, the scores from the assessment of attitude towards professional military conscience and volunteerism are correlated with the value of $r = 0.46$ and the value of $t = 0.000$, which indicates that the correlation is significantly high while the post-test scores and professional military awareness scores are not correlated with the value of $r = 0.27$, $t = 0.000$. The least correlated scores are the scores of professional military awareness and the scores of attitude towards professional military conscience and volunteerism with $r = 0.31$, $t = 0.000$; and 4) the overall satisfaction of the sample group with the online training system on military ideology and volunteerism to promote professional military conscience of military personnel under the National Defense Studies Institute Headquarters were at high level.

Keywords: Online Training, Military Ideology and Volunteerism, Military Consciousness

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองบัญชาการกองทัพไทย (2559) มีเจตนารมณ์ที่จะให้กำลังพลทุกคน ได้รับการปลูกฝังอุดมการณ์นับตั้งแต่แรกเริ่มเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ในกองบัญชาการกองทัพไทย และเมื่อรับราชการแล้วก็ควรจะได้รับ การสร้างเสริม เพื่อดำรงรักษาอุดมการณ์กำลังพลให้มั่นคงในจิตใจ ซึ่งจะเป็นเครื่องช่วยให้การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของแต่ละคนให้เต็มเอื้อมไปสู่ความตึงามยิ่ง ๆ ขึ้นไป การปลูกฝัง และสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทยให้เกิดเป็นพื้นฐานในจิตใจ เป็นที่เชื่อถือและเกิดความศรัทธาต่อกำลังพลในทุกระดับนั้น ย่อมอาศัย กระบวนการหรือวิธีการสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการหรือวิธีการสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทยจะเน้นในเรื่องของการอบรม สั่งสอน และการเผยแพร่ทางสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลให้เกิดอุดมการณ์ทางทหารและมีการแพร่ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง จนเป็นที่ยอมรับและศรัทธาต่อกำลังพลทุกระดับชั้น โดยทั่วไปเมื่อกำลังพลดังกล่าว มีอุดมการณ์ทางทหารแล้ว ย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่เป้าหมายอันสูงสุดในการพิทักษ์รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน เพื่อให้บรรลุต่อภารกิจดังกล่าว หน่วยต่าง ๆ ในกองบัญชาการกองทัพไทย ควรดำเนินการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารในโอกาสแรกที่รับราชการและกำลังพลที่เข้ามารับราชการแล้วในระยะหนึ่ง เพื่อไม่ให้หลงลืมหรือละเลย

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของทุกคนมากขึ้น เห็นได้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคมเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่มีความสำคัญ การศึกษาในยุคโควิด-19 มีการคิดค้นพัฒนาสิ่งใหม่

ทางเทคโนโลยีให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากนวัตกรรมนั้น มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ เป็นเรื่อง ที่ผู้เรียนและผู้สอนนั้น จะต้องได้พบเจอเป็นอย่างแน่นอน ถึงแม้ปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนให้เป็นรูปแบบออนไลน์เป็นส่วนมาก แต่สิ่งที่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ไม่สามารถทดแทนได้ คือ การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เพราะเป็น สิ่งสำคัญของการเรียนรู้ วิชาเรียนบางวิชาสามารถเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ได้ แต่ไม่ใช่ทุกวิชา ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสอนด้วย

การศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy) เป็นแนวความคิดใหม่ ในการเรียนการสอนที่ให้เห็นความแตกต่างต่างจากการสอนเด็ก (Pedagogy) ซึ่งคำว่า Andragogy มาจากรากศัพท์ภาษากรีก คือ คำว่า Aner (man) + Agogus (Leader) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่แตกต่างจากการเรียนรู้ของเด็ก เพราะผู้ใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า ดังนั้น การเรียนการสอนต้องยึดหลักให้ตอบสนองต่อธรรมชาติของผู้ใหญ่ นั่นคือ ต้องรู้หลักการศึกษาค้นคว้าผู้ใหญ่ ซึ่งโนลส์ (Knowles, 1980) เรียกวิชาการศึกษาค้นคว้าผู้ใหญ่นี้ว่า แอนดราโกจี (Andragogy) และอาชัญญา รัตนอุบล (2542) ได้ให้คำนิยามไว้ว่าเป็น “ศิลป์และศาสตร์ในการช่วยให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้” ความสนใจต่อการพัฒนาผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่หลายต่อหลายนักพัฒนามนุษย์และนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ความสนใจในการศึกษาถึงวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ (Approaches to Learning) ที่เหมาะสมสำหรับลักษณะของผู้ใหญ่ (Characteristics of Adult) นักพัฒนามนุษย์และนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงต้องหาแนวทางในการสอนเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การเรียนรู้ของผู้ใหญ่เกิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมามาตั้งแต่อดีต แปลงเป็นความรู้ที่ฝังในตัว (Tacit

Kolb (1984) ได้ให้แนวความคิดในการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการที่เกิดประสบการณ์เป็นการเรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา (Knowles, Holton, & Swanson, 2005, p.197) ผู้ใหญ่จึงมีฐานความรู้ภายในตัว และศักยภาพที่ผ่านการเรียนรู้มาจากการประสบการณ์การสอน เพื่อการพัฒนาของนักพัฒนาจึงแตกต่างจากการสอนเด็กที่ขาดฐานความรู้และขาดประสบการณ์ ลักษณะการสอนของผู้ใหญ่จึงมีความแตกต่างจากเด็ก การสอนนั้นต้องสามารถที่จะดึงเอาศักยภาพภายในของผู้ใหญ่นั้นออกมา ปรากฏเป็นการกระทำหรือการสอนผู้ใหญ่ต้องดึงเอาความรู้ที่มีอยู่ในตัวของผู้ใหญ่ (Tacit) ออกมาเป็นความรู้ใหม่ (New Knowledge) เกิดการพัฒนาเป็นระดับขั้น

การฝึกอบรมออนไลน์ (Online Training) คือ การฝึกอบรมที่เป็นลักษณะของการเรียนการสอนโดยสื่อหลายมิติ บทเรียนมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนและสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป นอกจากนี้ผู้เรียนยังเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระในเรื่องของสถานที่และเวลา โดยบทเรียนและเนื้อหาวิชาในการฝึกอบรมออนไลน์นั้น จะมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ได้แก่ 1) การประเมินความจำเป็นของผู้เรียน 2) การเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด 3) การออกแบบบทเรียน 4) การสร้างแผนงาน และ 5) ประเมินผลบทเรียน (Driscoll, 1998)

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการจัดฝึกอบรมให้กำลังพลของกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศที่แรกเริ่มจะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ราชการในหน่วยงานทั้งประเภทนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน พลทหาร พนักงานราชการและลูกจ้าง นอกจากกำลังพลเหล่านี้แล้ว ครอบครัวของข้าราชการเหล่านี้ ก็เป็นกลุ่มบุคคลที่จะต้องได้รับการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารด้วย

เช่นกัน ผู้วิจัยจึงคิดจัดทำระบบฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเป็นการสะดวกต่อการเรียนรู้ในสถานการณ์ปัจจุบันที่ไม่สามารถมานั่งเรียน นั่งอบรมในห้องเรียนได้ โดยการรวบรวมเนื้อหาและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้มีความเหมาะสมกับกำลังพลเข้ารับการอบรม เรื่องอุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศและออกแบบให้สอดคล้องกับการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ (Andragogy Learning) ร่วมด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ ให้มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลัง การฝึกอบรมด้วยระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมกับคะแนนการประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ และการประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสาของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่มีต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ

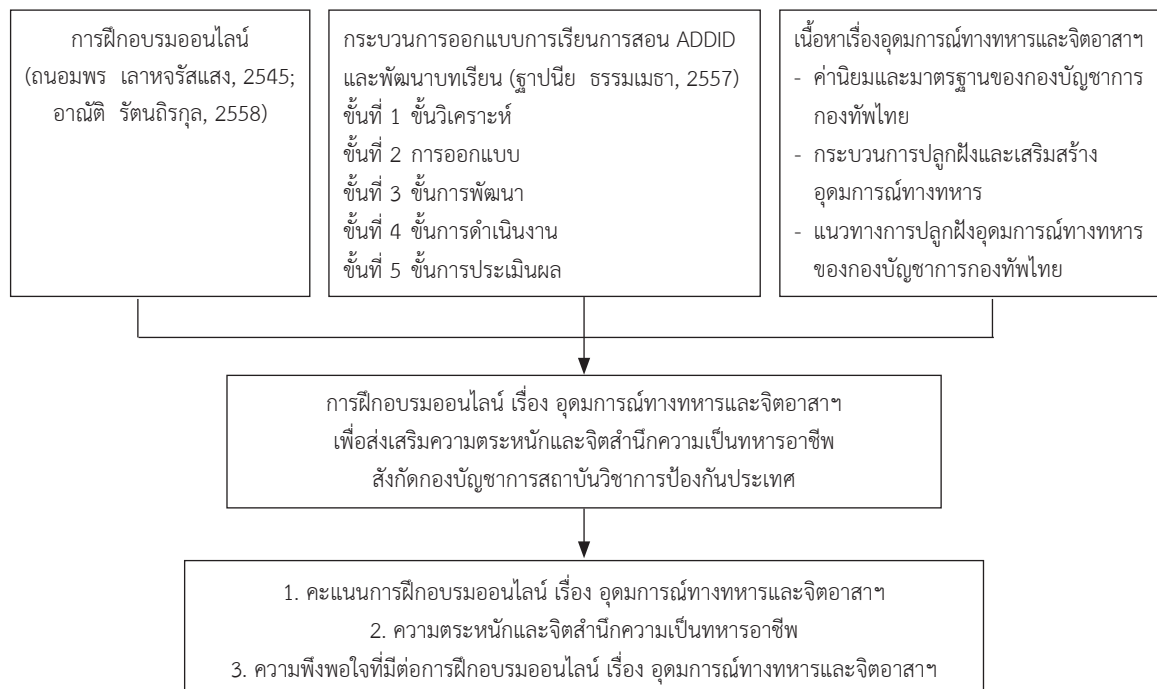
สมมติฐาน

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ผู้เข้ารับการอบรมฯ มีคะแนนสอบหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01

2. คะแนนการทดสอบหลังการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับคะแนนการประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ และการประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ และจิตอาสาของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้กระบวนการออกแบบตามหลักการ ADDIE โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis)

วิเคราะห์ผู้เรียน โดยผู้เรียนที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมออนไลน์ จากประชากร คือ ข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จากหลักสูตรสายวิทยาการด้านการศึกษา นายทหารชั้นประทวน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จำนวน 80 นาย และใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่ม

อย่างง่าย จำนวน 30 นาย วิเคราะห์เนื้อหาเน้นเกี่ยวกับเรื่องอุบัติการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย วิเคราะห์รูปแบบ และวิธีการประเมินผล โดยใช้แบบทดสอบ และแบบประเมินตนเอง

2. การออกแบบ (Design)

2.1 การเตรียมเนื้อหา โดยเริ่มจากการวางโครงสร้างเนื้อหาจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาไปแล้ว

2.2 นำเนื้อหาที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาวัตถุประสงค์และประเมินผล นำไปออกแบบ พัฒนาเนื้อหาบทเรียน และจัดรูปแบบการวางในระบบ Edmodo ต่อไป

2.3 ออกแบบเนื้อหาการดำเนินเนื้อหาเรื่องเพื่อกำหนดเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ในระบบ กำหนดข้อความ ภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหว หรือเสียงต่าง ๆ ที่ต้องนำมาใช้ในการออกแบบและพัฒนา

2.4 จัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการเข้าเรียนรู้ผ่านระบบฝึกอบรมออนไลน์ สำหรับผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตรสายวิทยาการด้านการศึกษาของกองทัพไทย

2.5 สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการฝึกอบรม แบบปรนัย 4 ตัวเลือก และแบบประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรม ความเป็นทหารอาชีพ แบบประเมินตนเองด้านจิตสำนึก ความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา

2.6 การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

2.6.1 นำแบบทดสอบแบบประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรม ความเป็นทหารอาชีพ แบบประเมินตนเองด้านจิตสำนึก ความเป็นทหารอาชีพ และจิตอาสาที่ได้สร้างขึ้น นำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา วัดและประเมินผลตรวจสอบ

2.6.2 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ในเนื้อหาวัดและประเมินผลมาปรับปรุงแก้ไขในการออกแบบ ทดสอบเพื่อนำไปใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2.7 การสร้างแบบประเมินคุณภาพการฝึกอบรม ด้วยระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหาร และจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ ของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ผู้วิจัยแบ่งแบบประเมินคุณภาพออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาวัดและประเมินผล และแบบประเมินคุณภาพด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

2.8 นำแบบประเมินที่สร้างเรียบร้อยแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ

3. การพัฒนา (Development)

การพัฒนาระบบฝึกอบรมออนไลน์ เป็นการนำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เตรียมไว้มาพัฒนาเพื่อเปลี่ยนจากบทดำเนินเรื่อง (Story Board) ที่ได้ออกแบบไว้ให้กลายเป็นระบบฝึกอบรมออนไลน์ ที่สามารถใช้งานได้จริง โดยประกอบไปด้วย เนื้อหาในหมวดต่าง ๆ แบบทดสอบ ก่อน-หลังการฝึกอบรม และแบบประเมินความพึงพอใจ

การพัฒนาแบบวัดและประเมินผลทำการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ในด้านคุณภาพของเนื้อหาวัดและประเมินผล และด้านคุณภาพสื่อเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ประเมินเพื่อให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะลงตัว จากนั้นจึงนำคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญจะประเมิน ได้แก่

1. เนื้อหามีความถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2. แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน มีความถูกต้องหรือไม่

3. แบบสอบถามประเมินทัศนคติต่อจิตสำนึก ความเป็นทหารอาชีพมีความเหมาะสมหรือไม่

แบบประเมินความตระหนักพฤติกรรม ความเป็นทหารอาชีพมีความเหมาะสมหรือไม่

4. การนำไปใช้ (Implement)

นำเนื้อหาที่พัฒนาจนสำเร็จแล้ว ไปโพสต์ไว้ใน Edmodo เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถเข้าไปศึกษาตามแผนการฝึกอบรม

นำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองตัวอย่าง ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อประเมินผลการใช้ระบบฯ โดยรวมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้าง โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำผลที่ได้นำมาปรับปรุงระบบฯ ให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มทดลองตัวอย่างมากยิ่งขึ้น

5. การประเมิน (Evaluation)

การประเมินระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม ในการพัฒนาระบบฝึกอบรมออนไลน์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชาและประเมินผล และด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

ประเมินผลการฝึกอบรมด้วยระบบฝึกอบรมออนไลน์ โดยใช้แบบทดสอบก่อน-หลังฝึกอบรมแบบประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ แบบประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา สำหรับการวัดและประเมินคุณลักษณะของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

นำแบบประเมินความพึงพอใจ ไปใช้สอบถามผู้เข้าฝึกอบรมที่มีต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์ การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อการสร้างจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ สำหรับข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่ได้พัฒนาและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การทดลองใช้ฝึกอบรมด้วยระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อการสร้างจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ สำหรับข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จากหลักสูตรสายวิทยาการด้านการศึกษา นายทหารชั้นประทวน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จำนวน 30 นาย ซึ่งใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. ผู้วิจัยแนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ แผนการฝึกอบรมออนไลน์และคู่มือวิธีการการใช้งานระบบฝึกอบรม ด้วยระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อการสร้างจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ สำหรับข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรมได้จากลิงก์ที่ผู้วิจัยส่งให้

4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถศึกษาเรียนรู้เนื้อหาจากระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อการสร้างจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ สำหรับข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 ค่านิยมและมาตรฐานของกองบัญชาการกองทัพไทย หมวดที่ 2 แนวทางการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย หมวดที่ 3 การปลูกฝังอุปนิสัยและคุณลักษณะทางทหาร (ความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร) ประวัติศาสตร์ทหาร ซึ่งสามารถศึกษาได้ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้เข้ารับการอบรมได้ด้วยตัวเอง

5. วิทยากรบรรยายเสริม เนื้อหา หมวดที่ 3 เรื่อง การสร้างหน่วยให้ทำงานเป็นทีม ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และกิจกรรมความเสียสละ และกิจกรรมการสร้างหน่วยให้ทำงานเป็นทีม

6. เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้เนื้อหาครบทั้ง 3 หมวด เรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของตนเองในรูปแบบของ ปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ แบบประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา

7. ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบ ตกแต่ง และด้านการใช้งาน เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้วยระบบ E-training เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อการสร้างจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ สำหรับข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เครื่องมือในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

ประกอบด้วย

1. ระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1.1 ค่านิยมและมาตรฐานของกองบัญชาการกองทัพไทย

1.2 แนวทางการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย

1.3 การปลูกฝังอุปนิสัยและคุณลักษณะทางทหาร (ความยึดมั่นในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร) ประวัติศาสตร์ทหาร

2. แบบประเมินคุณภาพของระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

2.1 แบบประเมินคุณภาพของระบบฝึกอบรมออนไลน์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวัตถุประสงค์และประเมินผลทั้งหมด 3 ท่าน

2.2 แบบประเมินคุณภาพของระบบฝึกอบรมออนไลน์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษาทั้งหมด 3 ท่าน

3. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของข้าราชการทหาร โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

3.1 แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมในรูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 3 เรื่อง จำนวน 30 ข้อ

3.2 แบบประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ

3.3 แบบประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา

4. แบบประเมินความพึงพอใจของข้าราชการทหารที่มีต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์

ผลการวิจัย

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของระบบฝึกอบรมออนไลน์ ด้านเนื้อหา และด้านเทคนิค

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ด้านเนื้อหา			
ค่าเฉลี่ยเนื้อหา	4.09	0.73	ดี
ค่าเฉลี่ยการใช้ภาษา	4.00	0.82	ดี
ค่าเฉลี่ยแบบทดสอบ	4.00	0.82	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.03	0.79	ดี
ด้านเทคนิค			
ค่าเฉลี่ยด้านการออกแบบการเรียนการสอน	4.50	0.72	ดี
ค่าเฉลี่ยด้านภาพนิ่ง	4.40	0.92	ดี
ค่าเฉลี่ยด้านเสียง	4.33	1.15	ดี
ค่าเฉลี่ยด้านตัวอักษร	4.08	1.10	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.33	0.97	ดี

ผลการประเมินคุณภาพของระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อดุมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ ของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่า

คุณภาพด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยรวม 4.03 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 ซึ่งอยู่ในระดับดี และคุณภาพด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ย 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี

ตารางที่ 1 แสดงผลต่างของคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมออนไลน์

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนฝึกอบรม	30	16.20	2.94	31.61	0.01*
หลังฝึกอบรม	30	28.83	0.83		

ผลการทดสอบหลังอบรมมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่าก่อนอบรมโดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังอบรม ($\bar{x} = 28.83$, S.D. = 0.83) และค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนอบรม ($\bar{x} = 16.20$, S.D. = 2.94) แสดงว่า

การเรียนรู้โดยใช้แบบเบรนนทเลนนิ่ง ช่วยส่งเสริมทักษะความเป็นทหารอาชีพ ให้มีคะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนการทดสอบหลังการฝึกอบรม (X1) คะแนนการประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ (X2) และคะแนนการประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา (X3)

คะแนน	X1	X2	X3
- การทดสอบหลังการฝึกอบรม (X1)	1.000		
- การประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ (X2)	0.271	1.000	
- การประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา (X3)	0.457*	0.309	1.000

*p<0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียน (X1) มีความสัมพันธ์ทางบวกน้อยกับคะแนนการประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ (X2) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.271 ส่วนคะแนนการประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็น

ทหารอาชีพ (X2) มีความสัมพันธ์ทางบวกน้อยกับคะแนนการประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสา (X3) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.457 และ 0.309 ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 แสดงความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหาร และจิตอาสา เพื่อส่งเสริมความตระหนักและจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการใช้งาน			
- สามารถเชื่อมต่อกับลิงก์ภายนอกได้	4.38	0.82	มาก
- มีความเสถียร เข้าใช้ได้ง่าย	4.38	0.73	มาก
- มีการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน	4.38	0.90	มาก
- การจัดวางเมนูคำสั่งต่าง ๆ มีความเหมาะสม	4.34	0.77	มาก
- ระบบฯ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.31	0.89	มาก
- สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้	4.31	0.85	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านการใช้งาน	4.35	0.83	มาก
ด้านการออกแบบตกแต่ง			
- ความชัดเจนของรูปแบบตัวอักษร	4.33	0.80	มาก
- เค้าโครงมีความเหมาะสมกับระบบฯ	4.33	0.80	มาก
- ความสะดวกในการเรียนบทเรียน	4.33	0.80	มาก
- ความเหมาะสมภาพ + เนื้อหาสอดคล้อง	4.33	0.77	มาก
- ภาพประกอบมีความชัดเจน	4.33	0.76	มาก
- รูปแบบมีความเหมาะสมกับระบบฯ	4.30	0.74	มาก
- มีความคิดสร้างสรรค์ด้านการตกแต่งระบบฯ	4.20	0.89	มาก
- การออกแบบระบบฯ มีความสวยงาม	4.17	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านการออกแบบตกแต่ง	4.30	0.80	มาก
ด้านเนื้อหา			
- ปริมาณของเนื้อหาเหมาะสม	4.37	0.80	มาก
- ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงประเด็น	4.30	0.87	มาก
- เนื้อหามีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.27	0.90	มาก
- ข้อมูลที่น่าเสนอเป็นประโยชน์ตรงตามความต้องการ	4.20	0.82	มาก
- เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	4.17	0.79	มาก
- มีความน่าสนใจ	4.17	0.79	มาก
ค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหา	4.24	0.85	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.30	0.83	มาก

ผลการวิเคราะห์การประเมินความพึงพอใจระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่า ความพึงพอใจโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.83) ค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการใช้งานระบบ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือด้านการออกแบบตกแต่ง ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.80) และด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.85)

สรุปและอภิปรายผล

ตอนที่ 1 พัฒนาระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ ให้มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผลการประเมินคุณภาพของระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่า คุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษามีค่าเฉลี่ย 4.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน ด้านที่ 1 ด้านการออกแบบการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับดี ด้านที่ 2 ด้านการนำเสนอข้อมูล อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านที่ 3 ด้านเสียงมีค่าเฉลี่ย 4.33 อยู่ในระดับดี และด้านที่ 4 ด้านตัวอักษร มีค่าเฉลี่ย 4.08 อยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเนื้อหาและเทคโนโลยีออกแบบ โดยใช้หลักการ ADDIE ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการที่ละขั้นตอนตั้งแต่วิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา ดำเนินการ และการประเมินผล เพื่อให้ระบบฝึกอบรมออนไลน์นั้น มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด แต่อาจเป็น

เพราะรูปแบบและเนื้อหาที่มีความค่อนข้างยาว ต้องออกแบบให้มีเรื่องจิตสำนึกเข้าร่วมด้วย เนื้อหาบางช่วงบางตอนอาจยังทำให้เข้าใจยาก หรือยังสื่อความหมายไม่ชัดเจน ต้องเพิ่มรายละเอียดให้มีความดึงดูดน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการฝึกอบรมด้วยระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผลการฝึกอบรมด้วยระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ ของข้าราชการทหารสังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่า หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน 28.83 (SD = 0.83) และค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน 16.20 (SD = 2.94) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาร่วมในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถเข้าศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการสอนที่ยืดหยุ่นไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่มีการสอนที่ตายตัวเรียนที่ไหน เวลาไหนก็ได้ อาจเข้าไปศึกษาซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้งได้หรืออาจหาความรู้จากแหล่งอื่นเพิ่มเติมได้เป็นไปตามเทคนิคในการสอนผู้ใหญ่และหลักการจัดฝึกอบรมให้กับผู้ใหญ่ ที่การเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้จริง จึงอาจทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ตอนที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทดสอบหลังการฝึกอบรมกับคะแนนการประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็นทหารอาชีพ และคะแนนการประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพและจิตอาสาของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนการทดสอบ หลังเรียน (X1) มีความสัมพันธ์ทางบวกน้อยกว่าคะแนน การประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็น ทหารอาชีพ (X2) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.271 ส่วนคะแนนการทดสอบหลังเรียน (X1) และคะแนน การประเมินตนเองด้านความตระหนักพฤติกรรมความเป็น ทหารอาชีพ (X2) มีความสัมพันธ์ทางบวกน้อยกว่าคะแนน การประเมินตนเองด้านจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ และจิตอาสา (X3) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.457 และ 0.309 ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการทหาร สังกัดกองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่มีต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหาร และจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ

ผลความพึงพอใจผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อระบบ ฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นทหารอาชีพ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการใช้ระบบ ฝึกอบรมออนไลน์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกประเด็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.83) ผลการประเมินในภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้งาน ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.83) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.85) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการอบรม เป็นไปตามแนวทางการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ โดยการเน้นให้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวย ความสะดวกให้กับผู้เข้ารับการอบรมจึงทำให้ผู้เข้ารับการ อบรมได้เรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างเต็มที่ และเนื่องจากระบบ ฝึกอบรมออนไลน์เป็นระบบที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ เข้าถึงได้ง่าย มีความคล้ายกับการใช้งาน Facebook

ที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความคุ้นเคยกันอยู่แล้ว ซึ่งมีเนื้อหา ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีภาพ เสียงบรรยายเนื้อหา ถึงแม้ระบบยังไม่ละเอียดครบถ้วน ต้องได้รับการเสริม จากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และการเข้ารับการอบรม จากวิทยากร แต่ก็ทำให้การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่โดยให้ผู้เรียน เป็นศูนย์กลางนั้นทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการประเมินคุณภาพของระบบ ฝึกอบรมออนไลน์ พบว่า คุณภาพด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี จึงสามารถนำระบบฝึกอบรม ออนไลน์นี้ไปใช้ในการฝึกอบรมออนไลน์ได้

1.2 จากผลการศึกษาความพึงพอใจผู้เข้ารับ การอบรม ที่มีต่อระบบฝึกอบรมออนไลน์ เรื่อง อุดมการณ์ ทางทหารและจิตอาสา เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็น ทหารอาชีพ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจ ต่อการใช้ระบบฝึกอบรมออนไลน์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม ทุกประเด็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงควรนำการฝึก อบรมออนไลน์นี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จะทำให้ผู้เข้ารับ การอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อจิตสำนึก ความเป็นทหารอาชีพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการขยายขอบเขตของประชากร ในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้น และสามารถเปรียบเทียบความสัมพันธ์ความแตกต่างได้

2.2 ควรมีการพัฒนาการฝึกอบรมออนไลน์ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีการเพิ่มเทคนิคอื่น ๆ เพื่อให้ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองบัญชาการกองทัพไทย. (2559). *คู่มือการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทางทหารของกองบัญชาการกองทัพไทย*. ฐานิย์ ธรรมเมธา. (2557). *จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นนทบุรี: สหมิตรพรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ถนนอมพร เลาหจรัสแสง. (2545). *คอมพิวเตอร์ช่วยสอน*. กรุงเทพฯ: วงกลม โปรดักชั่น.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2542). *การจัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาณัติ รัตนธิกุล. (2558). *สร้างระบบ e-Learning ด้วย Moodle ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัดมหาชน.
- Discoll, M. (1998). *Web-based Training*. San Francisco: Jossey-Bass Pfeiffer
- Knowles, M. S. (1980). *The Modern Practice of Adult Education: From Pedagogy to Andragogy*. New Jersey: Prentice Hall Regents.
- Knowles, M. S., Holton E. F., Swanson, R. A. (2005). *The adult learner* (6th Ed.). London: Elsevier Inc.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. New Jersey: Prentice Hall.